

Előfizetési árak:
 Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Félévre 3 frt — kr.
 Évnegyedre 1 frt 50 kr.
 Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
 Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörübben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikkeket nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés Kis-király-utca (Baló-ház)

SZOLNOK-DOBOKA.

TARSADALMI, KÖZGAZDASZATI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye.
 s a megyei gazdasági egylet

Megjelenik minden vasárnapon.

A lapot érdeklő mindennemű felszólalások (reklamációk) vagy hirdetések a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyszög centiméter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr, ezen fölül 60 négyszög centiméterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyszög centiméternyi tér többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 50%, 11 és többszöri beiktatásnál 100%-nyi díjelengedés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Kéziratok vissza nem adtak. Nyilttéri cikkek garmond sora után 30 kr. fizetendő.

Deés és Szamosujvár iparosai.

Deés, 1879. augusztus 1.

A megyénk gazdasági egylete által rendezett kiállítás küszöbén állunk. Még csak a hó és ennek sebes lefolytával lejár a kiállítandó tárgyak bejelentésére kiszabott határidő.

Az octóberben megnyilando kiállítás iránt az eredmény sikerét illetőleg biztató előzményekkel s bejelentésekkel már is találkozunk.

Tetlegesen érdeklődnek ez iránt nemcsak a magyar korona főbb városaiban, hanem még a Lajtán túli gyárosok s iparosok is első sorban jelentkeztek, mint a kik teljesen átértik a kiállítások horderejét, azoknak fontosságát.

De érdeklődést s tettleges részvétet várunk bércezes hazánk birtokosaitól és iparosaitól is, s e várakozásunknak beteljesedésére biztosítást meritünk a tevékenységből, melyet e tárgyban észlelünk a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara által tett lépésekben s a Marosvásárhelyt kiállításunk érdekében felmerült mozgalmakban.

Hát megyénk iparosai maradhatnának e el? Hát Deés és Szamosujvár polgárait ismert közszelleműségek ne bátorítaná és ösztönözné a kiállítás sorompóin való megjelenésre?

Igen megyénk két főbb városában a polgárság a közügyek iránti érdeklődésnek többször adá fényes bizonyosságát, s hogy egyebet ne hozzunk fel, legyen szabad csak az országgyűlési képviselő választásoknál tanúsított buzgalmat és kitartást megemlíteni. Hát szabad-e ennek ellenkezőjét csak fel is tennünk ott, hol erre saját érdekük s jollétük által vagynak első rendben felhiva.

Vagy talán iparossaink tulszerénységükben azzal mentegetik magokat, hogy ők nem állithatnak elő műdarabokat, nem készítenek remekeket? Azt mondják, hogy iparuk primitív, kezdetleges? De épen e sajátágokban van előnyük. Mert ha megbámuljuk a herendi porcellángyár remek készítményeit, nem kevésbé feltűnésre számíthatnak a Deés városi fazekosak a sima agyagból készült sajátágos alakú és színezetű korsói, ismeretesebbek lesznek a tartós éles földből készült fazekai s lábosai s több más edény készítményei.

És ha vidékünk igénytelen lakosai gyönyörködnek a kiállítási csarokban a nagyvárosi lábbelikészítők csinos, műveiben, a kiállításunkra lejtő vendégek nem kevésbé fogják megbámulni csizmadiaink által a fekete bornyuborból készült redős toroku paraszt csizmát, vagy a vörös kordoványból vart hegyes orru falusi nők gála lábbelijét.

Hozzuk-e fel Szamosujvár számos mézeskalács készítőit? Hát a talán még őshazájokban gyakorlott fekete és vörös kordovány iparát?

Miért késnének el Deés és Szamosujvár jeles asztalosai, kerékgyártói s más iparüzletet folytatók egész serege több nemű készítményekkel? Kell-e buzdítani e két város szücs iparosait, bemutatni a koczos

bundákat, melybe a magát beburkolt juhász a bős viharral mint egy daczolva éneklí:

„Ha látom a fergeteg elejét,
 Begyűröm a süvegem tetejét
 Csak úgy nézem az időt alóla
 Még a jég is visszapattan róla.”

s hogy megbámultassák a felkapó luxus által már gyérülő selyem vágokkal himzett mellrevalókat, melyek alatt falusi nőink telt mellei kecsesen domborodnak ki!

De legyen elég csak így futólagosan ezen néhány iparcikkünket főlemlíteni, melyek kiállításunknak mind meg annyi méltó tárgyai lehetnek.

E tudatban szólunk mai cikkünkben megyénk iparosaihoz, hogy siessen egyike mint másika a kiállítás versenyterén megjelenni. És midőn itt egyfelől ösztön és igyekezet kel föl, mely által vezéreltetve iparcikkeikben a tetszetős esz és szilárd munka által készítményeiknek kelendőségét biztosítják, másfelől életrevalóságuknak saját terükön bizonyítványát adva, nemcsak érdeküknek, nemcsak saját személyüknek, hanem városunk és megyénk reputációjának is szolgálatot tesznek.

S végezetre ismételtén kifejezést adunk azon figyelmeztetésnek, hogy már nem vagyunk távol a bejelentések záridejétől, mely szeptember elsejével veszi kezdetét, használjuk fel azért a beállott hónapot bőlesen, mely elégséges idő iparosainkra nézve, hogy a deési kiállításon őket megillető mérvben jelenhessenek meg.

Iskola és fürdő.

Deés, 1879. július 27.

Négy hó előtt „Fürdő és iskola” címet tettem néhány igénytelen sorom fölé, s röviden, érintve csak a megyei és helybeli népoktatási viszonyokat, de igérve e tárgyról más alkalommal bővebben szólni, — a fürdőre fektettem rövid felszólalásom súlyát, indítványba hozva egy gőz- és kádfürdőnek részvények útján való felállítatását.

Nem volt új az eszme, és nem volt csupán enyém ezen óhajítás; többen s régebben foglalkoztak már ez eszmével, és még többen óhajták annak megvalósítását, s ez volt bizonynyal az egyedüli ok, hogy a gyöngye hang nem vészett a pusztába.

Ma, a midőn e sorok fölé újra ugyanazon szavakat írom, de megfordított sorrendben, tévém azt önkéntelenül, s nem mintha előttem lebegett volna az ódon latin közmondás: „inverte corium, fiet calceus”, mit hogy egy lélekzetre s alaposan be is bizonyítsak, bevallom egyenesen, hogy a „calceus” után soha, de mi tagadás benne, nővére, a cipőeske után mindig szívesen futok, kivált ha a benne futóról ellehet mondani a költővel: „Kis lába nyomának a fű is örül.”

Tehát önkéntelenül, csak úgy magától állt elő az új cím, miként ha az „Adler und Berger” czég csődöt mondvá, csakhamar „Berger und Adler” felirattal még fényesebb üzletet nyitna. De vajjon az én üzletem, vagy jobban cikkezési új üzlemem lesz e csak oly jó aka-

rattal is fogadza az olvasók börszójén, mint volt az első czimbéli? Sebaj, aznyiban mindenesetre kezemre játszik, hogy ha ígéretem szerint ma tüzetesebben kell is az iskoláról szólanom, érintőleg beleszólhassak ugyan ez alkalommal a fürdőügybe is, s mint Matókné a megymártást egy nap maggal, másnap kifejtve mag nélkül — ha rá szorulok — még tán többször is feltálalhatom ugyan ezt egy kis fordítással.

A fürdőről csak érintőleg fogok és szabad tehát ma szólni, s jó is ezen mielőbb átesni, mert ámbár most volnánk a fürdő ivad derekán, az időjárás csak a naptárban mutatja a kanikulát, tényleg kün a szabadban pedig szeszélyes, élvezhetlen, mint az elkényesztetett . . . valaki. Ezért ne is várjon senki Deésről mai napság fürdői tárczacikket vagy levelet, illet akár a „Weér” akár a „Csákány” fürdőről, egy Jókay, vagy Verne fantasiája is bajjal teremtene.

Csak a tényleges tárgyhoz tehát. Lesz e Deésen gőz- és kádfürdő? Lesz. Mikor? Akkor, ha lesz. Ez egy kissé baj, de hát a dolog így áll. Az ápril 6-án e lapok hasábjain történt első felszólalás, ha nem hangzott is el egészen a pusztában, de szép kevés, és csak kicsi habokat vert fel, s ezek gyűrözte is elsimult a csaknem teljes 3 havi szélesendben. Már, már az eszme gyilkoló közönyre gondoltam, s megvillom ez nekem kétszeresen fáj; először, mert a fürdő élvezetem is, patikám is; másodszor mert ama felszólalásomban vakmerészkedtem a nők mindenhatóságára is apellálni, . . . s cserben hagyattam. Pedig semmiben sem vagyok oly biztos, mint hogy a magyar szépnem ép oly ellenállhatatlan a maga körében és ténykedésében, milyenek a világ a párisi hölgyeket ismeri. Céljaik elérésére ott és itt, ha valamit igazán akarnak, oly beláthatlan utakon s annyi cselekvési tényezővel rendelkeznek, mint talán maga a gondviselés.

Végtere még is július elején a fürdőügy és kérdés élre állt az, a ki arra leghivatottabb; a megyei és helyi közélet mozzanatainak legilletékesebb vezére, a társulati tevékenység legbuzgóbb, legtevékenyebb intézője, a megye főispánja. Ő hívott össze ez ügyben július 6-ra egy tágkörű értekezletet, melyben a tervezett gőz- és kádfürdő felállítatásának sürgős volta egyhangulag kimondván, egy bizottság küldetett ki azon megbízatással, hogy a fürdő helyét, tervét, költségvetését mielőbb megállapítsa, s a vállalat kivitelére egy részvényes társulat alapszabály-tervezetét bemutassa.

E bizottság már július 9-én összeült s kimondva azt, hogy a gőz- és kádfürdővel, akár egy; akár esetleg elkülönítve két helyen, de egyesített vállalat és költségvetéssel, nyári folyamvizi természetes fürdő és uszoda is a tervezetbe vétessék, felkérendőnek határozta a város tanácsát és képviselő testületét, hogy a czél előmozdítására alkalmas helyet (telket) s lehetőleg építési anyagot is a megalakulandó társulat rendelkezésére kijelöljön és bocsásson, más felől pedig Dr. Gajzágó László, Kemény Mihály és Várjon Lajos urakat megbizta a terv és költségvetés szakszerű részletes elkészítésével.

Legujabban, mint e lapok is hozták, a város képviselő testülete is szolt ezen ügyhöz. Ott a fürdőnek részvények alapján tervezett építését nem a köz- és elodázhatlan szükség, annál kevésbé egy a város culturalis színvonalát jelző

tényező, hanem tisztán üzleti, speculativ szempontból fogva fel, abban állapodtak meg, hogy a fürdőt részvények alapján maga a város létesítse úgy, hogy a részvényeknek mérsékelt százalékot biztosítva, viszont joga legyen a részvényeket zárt idő alatt mind beváltani.

Há ez uton is czélt lehet érni, nincs ellene semmi kifogásunk, de ismerve az életet, alig csalódok, ha azt állítom, hogy e határozat hosszabb utra terelte az ügyet. A részvényes, akár csak magát a fürdőt tekinti czélnek, akár — a mi itt nincs — annak ügyét, mint jövedelmező üzletet, mind két esetben a gyors czélhoz jutást sürgeti, míg a bonyodalmas szervezetű, annyi ellentétes érdek közt hányatott bármi nevű erkölcsi testületek, communitások oly nehézkesen mozognak, hogy nem ritkán egyet lépve előre, két lépésnyit vissza csusznak.

Kívánom, hogy elmondott föltevésében csalódjam, és épen ezért ne jósolgassunk, hanem egyszerűen kérjük fel a városi képviselő testület ez ügybeni megbízottjait, hogy magukat minél előbb érintkezésbe téve a kezdeményező értekezlet megbízottjaival, érvényesítsék tevékenységüket akkint, hogy a kitűzött czél még ez évben megvalósuljon; ne feledjük, hogy minden pénz között az idő értéke jegyeztetik legmagasabb agióval Angolhon pénzpiaczaian.

De legyen szabad még egy-két megjegyzést tennem. Saját számításom és az államépítészeti hivatal főnökétől nyert tájékozás után meggyőződtem, hogy egy viszonyainkhoz mért gőz-, kád- és uszodai fürdő felépíthető s berendezhető teljesen 6000 frtal, vegyük ehhez a pusztá telek vagy hely értékét egy kert berendezésével 2000 frtra ténne a teljes kiadás számlája 8000 frt. Tudom, hogy a ki fürdőt akar nem számítva nyereségre is aláír egy 50 frtos részvényt, mert ily tőke jogos kamatértékét kifizeti már az is, hogy van fürdő, de lássuk a leghyszerényebb bevételi számítását.

20 férfi a gőzben évenként 40-or fürdik	à 50 kr.	400 frt.
30 férfi " " " 24-er " " " " " " " "	à 50 kr.	360 frt.
25 " zuhanyt vesz " " 20-or " " " " " " " "	à 20 kr.	100 frt.
25 " kádban " " 30-or " " " " " " " "	à 30 kr.	225 frt.
Uszodai fürdés a tanuló ifjúságot is beleértve összesen 2000 fürdés	à 10 kr.	200 frt.
A nők közül:		
10 nő a gőzben évenként 30-or fürdik	à 50 kr.	150 frt.
20 nő a gőzben évenként 10-er fürdik	à 50 kr.	100 frt.
70 nő a kádban évenként 20-or fürdik	à 30 kr.	420 frt.
Folyam vagy uszodai fürdés a nők részéről 1000	à 10 kr.	100 frt.
Évi bevétel összege:		2053 frt.

Üssük le ennek még mintegy 20%-át és mondjuk, hogy az évi bevétel 1645 frt, s tegyük az évi kiadásokat 1045 frtra, maradna még 600 frt a mi 8000 frt után $7\frac{1}{2}\%$ osztalék lenne.

Szerénytelenység nélkül több tért e lapokból ez uttal igénybe nem vehetek, bezárom tehát soraimat és az iskoláról szólandok egy másik kis cikkben a jövő számban. De befejezésül a fürdő ügyét ismételve Deés város lakossága szíves pártfogásába ajánlom, és bocsánat, ha még egyszer az ellenálhatlanok kegyes támogatására is számítani bátorodom.

K. M.

LEVELEZÉS.

N.-Ilonda, 1879. jul. 27.

Jelen év tavaszán és a nyár elején a folyton tartó esőzések ezen vidék alantabb fekvő részét majdnem terméketlené tették. A nagyobb hegyes vidék több éveken keresztül nem látott gazdagabban mutató termést mint a jelen évben, a törökbuzák csőzték, az őszi vetések csak a sarlót várták, a tavaszi szalmás gabona dúsan szemetelt. Most sehol semmi; még nyoma sem látszik a földmivelő szorgalmának, úgy annyira, hogy a mezők teljesen kopárok; a dus széna termést ígérő rétek füvei iszapba heverve le sem kaszálhatók, egy óra semmivé tette ezrek szorgalmát, s elvette ugyanannyiak élelmét. A jég mindent elvert nincs semmi!!!

Jelen hó 15-én az estvéli órákban napnyugot felől terhes felhők mutatkoztak s ezen felhők-ből lehulló ludtozás nagyságu jég Kis-Solymos községén kezdve át Kozlán, Kis-Nyires, Nagy-Buny felé tartva Drágavilmán keresztül mintegy

20 község határának természet tette tünkre. Jelen hó 22-én délután ismét dél felől közeledett a jégvihar és ugyan oly rohammal alig egy fél óra alatt tarolta le mintegy 6 község határát.

Felhiva érzem magamat ezen kenyerétől megfosztott nép nevébe a birtokosságot és a gazdaságközséget tisztelettel kérni, hogy a kiknek kézi napszáma a jég ár mellett több időre szükségük van, forduljanak hozzám, én szakavatott becsületes munkásokat fogok küldeni.

Ifj. Berzenczei Miklós.

M.-Lápos. 1879. jul. 26.

Vidékünk közéletében nagy tényező a községünkben virágzó helvét hitű egyház. Ez volt a pharos az abszolutizmus sötét korában, mely e környéken a lesújtó nemzetiségünk és dermedő politikai életünkre biztató, vigasztaló fényt árasztta. S e jelentőségének köszönheti, hogy vidékünk lelkes fiai s leányai annak ügyét felkarolva virágzásra segíték. S ennek köztudata hozá egybe július 20-án a sztojcai fürdőben a javára rendezett táncvigalomra a mostoha időjárás mellett is egy diszes vendég koszorút, ezek közt ugyan számosakat nem volt szerencsénk tisztelni, kik rendszeren még a távolból is siettek a közügy érdekében áldozatukat meghozni.

A vidéki jégverések, a folytonos áradások viharos záporosok eléggé szomorú indokai valának a nyomasztó kedélyhangulatnak, s hogy ezek mellett is kielégítő eredmény kísért az ez ügyben fáradozó rendezőseket, kik közül ki kell emelnünk Simó Lajos buzgó gondnokunkat, a boruból derűre változott időjárás mellett az ügy hazafias céljának tulajdonítható. Igen ennek köszönhetjük, hogy e táncvigalomnak összes jövedelme 187 frt 90 kr, kiadás 67 frt 33 kr, tisztajövedelem maradt 120 frt 57 kr, mely összeghez több felülfizetések történtek és ezeknek áldozatkészségüket nyilvánosságra hozni kedves kötele-ségünknek tartjuk.

M.

Nyilvános köszönet.

A m.-láposi ev. ref. egyház építkezése javára 1879. július 20-án a sztojcai fürdő tánctermében rendezett vigalom alkalmával felülfizettek:

Erdei Sámuel 2 frt, Nagy Ábel 1 frt, dr. Szeles Antal m.tszigeti orvos 1 frt, Tályán Elek 1 frt, Sebe Bálintné urnő 3 frt, Pap Sámuel követ 80 kr, Bíró István monostorszegi 1 frt 80 kr, Simó Lajos főgondnok 7 frt, Tatrosi Sámuelné urasszony 1 frt Gyárfás Ferencz szolgabíró 1 frt, Muszka Antal járásbíró 1 frt, Hatfaludi Albert becsülőbiztos 80 kr, Lányi Károly zilahi kereskedő 80 kr, Zsombori Sarolta 1 frt 60 kr, Várjon Lajos államimérenők 2 frt 60 kr, Gáspár János és György 1 frt, gróf. Eszterházi István 23 frt 80 kr, Seres György 2 frt, Szabó Lajos felsőszöcsi gazdatiszt 2 frt 50 kr. Fogadják a nagy-lelkű adakozók nemes adományaikért forró köszönetünket.

Az egyház nevében:

Técsy Kálmán.

Bárdy Károly.

Mátyás Zsigmond,
ref. pap.

Kiállítás mozgalma.

I. közlemény.

Deés, 1879. augusztus 1.

A deési kiállítás tárgyainak bejelentési zárlatárdeje még csak a jövő szeptember elseje, s már is nagy a jelenkezők diszes sora, kiknek egyszerű bemutatását ezennel megkezdjük:

A zsoboki márványgyár tulajdonosa Kolozsvárt, Ferdinánd Béla szegszárdi borait, gr. Kornis Miklós baccai uradalma terményét, Timmel János bécsi gyáros liqueurit, Horváth Károly műfazakas Lekenczéről, Zsigmond testvérek műalmi készítményeit Kolozsvárról, br. Kemény Károly szentmargitai terményeit, br. Kemény György tordai főispán a toroczkoí vaskő és tordai bőripart, valamint a toroczkoí vaseszközöket fogja mint kiállító bemutatni. Greger Eduárd te-

mesvári távirdai főhivatalnok 50 drb mikroskopi praeparatot állít ki, képviseli Barbierik Titus helybeli polg. iskolai tanár. Valsei Ferencz Budapestről harangöntő és gép gyártmányait, Reif József szép művészeti árukat Prágából; a kendilőnai uradalom saját terményeit, Aug. Rösler Bécsből rajzasztalokat, Galter Oszkár Budapestről fényképészetét mutatja be, Hiller Pál bécsi gyáros. Morzsuk Lajos boreczet mustárával Budapestről, Blaschek Jákób műasztalos Bécsből, Hügel L. szászrégeni műmalomtulajdonos, Duchony János kárpitos Kolozsvárról, ifj. Csáthy Károly könyvtáros Debreczenből, Béli üveggyár (Frankis János Kolozsvárról.) A hires zolyomi „Takács“-féle cseréppipagyár, Brázai Kálmán budapesti czég, sós és sóatlan borseszével és különféle rhummekkel. Boros József Bálványos-Váraljáról és neje házi iparcikkokkal és boraival. A kolozsmonostori tanintézet, Fenyő Györgyné és Bovánkovics Gyuláné női munkákkal, Hajduk Ambros tokai boraival, Szvacsin Ignác fonó és szövött gyapju gyártulajdonos Debreczenből. Balla László cipész Kolozsvárról, Vojacek H. I. kályhagyáros Bécsből. Bányai Literáti Károly illatszereivel Deésről, Szentlein Károly esztergályos Pozsonyból, Deutsch M. L. művészeti intézete Budapestről, Schember C. és fia budapesti hidmérleg és gépgyáros, Schnell S. J. nagyszabeni fonó és szövetgyára, Groszman J. gözcséplő gépekkel Budapestről, Tauffer Ferencz (képvisel 10 gyárat) magvakkal és gépekkel. Veres Ferencz photokeramiai műveivel Kolozsvárról, Szöllősi és Csernyánszki butoraikkal, Triska Ferencz zongoráival és pianinóival, Fischer Vilmos porcellán festményeivel.

VEGYESEK.

— **Megyénk** közigazgatási bizottsága folyó hó 8-án tartja meg rendes ülését.

— **A helybeli** kisdodovodában a nyilvános kövizsgálat mult hó 27-én tartatott meg. Nagy Matolesi Ilona tanítónő hetvenhárom növendékkel dicséretesen mutatá be a nevelés újabb elvei szerinti játszva oktatás szép eredményét.

□ **Hymen.** Eisenlohr Ulrich mult hó 29-én jegyezte el Keul Jozefinát, a deési kir. törvényszék elnökének Keul Józsefnek kedves és művelt leányát.

— **A deési** nép vagy barna zeneker ügyét a tűzoltó parancsnokság karolta fel, a mi nemcsak a zenészekre, hanem a közönségre nézve öröndetes, főleg miután megyei jegyző Pánczél János hazafias közvetítése által zenészeink közelebből a legjobb gyárból megrendelt új hangszereikkel rendes oktatásban is részesülnek.

— **A földmívelési** miniszter hazánk baromtenyésztésének emelésére elhatározta bikaborjuk vásárlását, ez érdekében mai számunk hivatalos rovata részletesebb felvilágosítást ad. Ezen borjuk további tartásra Rettetre fognak szállítatni, mely által azon vidéken a szénatermelő gazdáknak egy új jövedelemforrás fog megnyílni.

— **Az alföldi** vízkárosultak részére megyénk területén eddigelé begyűlt 1272 frt 95 kr segély adomány, mely összeg az alispán által belügyi m. kir. miniszterhez felterjesztetett.

— **A kiállításunk** érdekében kiküldött végrehajtó bizottság f. hó 6-án d. u. 5 órakor ülést tart.

□ **Aranyosy** Gyula színművész Marosvásárhelyt a napokban jegyezte el Z o m b o r y Gizella kisasszonyt, a ki, mint első operett énekesnő, már is kedvenczévő vált a közönségnek. Áldást és szerencsét kívánunk e szép frigyre.

— **Beküldetett** a királyhágón inneni kerületi tűzoltó szövetség Marosvásárhelyt 1879 május 31-én, június 1-én és 2-án tartott harmadik közgyűlésének jegyzőkönyve.

— **A deésen** f. évi október hó 18—26-ig tartandó mezőgazdasági- és iparkiállítás érdekében Kolozsvárt az iparos-egylet tagjaiból egy végrehajtó bizottság alakult, mely a délelőtti órákban az egylet helyiségében (főter 23-ik szám) f. évi augusztus hó 20-ig a bejelentéseket elfogadja s a kiállítani szándékozónak, minden, a kiállításra vonatkozó ügyben rendelkezésre áll

— **Gödöllőn** már folynak az előkészületek az udvar fogadására. — **Nagy fergeteg**, mely vasárnap Budapestet is meglátogatta, ugyanakkor Triesztben is iszonyúan dühöngött s a kikötőben nagy pusztítást vitt végbe. — **A novibazári** megszállás ügyében kiküldött török biztos: Huszni pasa már Szerajevóba érkezett, s valószínűleg ott várja be az osztrák-magyar katonai bizottságot. — **Angolországban** meg fogják ünnepelni ez évben október 15-dikét, mint félszázados évfordulóját annak a napnak, melyen a Stephenson-féle gőzmozdony első útját megtette. — **Az erdélyi** román irodalmi és népvételei egyesület folyó évi augusztus hó 3-án és következő napjain Segesváron fogja ez évi nagygyűlését megtartani. **A francia** kormány óvintézkedéseket tesz az árvíz ellen, mely a folyók magas vízállása miatt az ország sok vidékét fenyegeti. — **Cavagnari őrnagy**, mint brit meghatalmazott, bevonult Kabulba s így az angol-afgán háború egyik főcélját elérték az angolok.

Közgazdaszat.

A magyar gazdák II. orsz. értekezlete.

A magyar gazdáknek Székesfehérvárott tartott II. országos értekezlete — a míg egyrészt örömeinek ad kifejezést a fölött, hogy a gazdaságunknak alkalom adatott saját óhajai és érdekei fölött tanácskozhatni, egyszersmind mély sajnálkozásának adja kifejezését, hogy az első értekezletnek megtartása óta lefolyt 11 év alatt a törvényhozás és kormány részéről oly elenyészőleg kevés tétel a földmivelés emelése érdekében megvédése és előmozdítása tárgyában, ezekből kifolyólag az értekezlet tárgyalásaiban felkarolván mezőgazdaságunk különböző bajait és viszonyait, a tárgyalások eredményeit összevonva és csoportosítva, a következőkben adjuk:

A) A földmivelés érdekeinek képviselője tárgyában.

1. Önálló földmivelési minisztérium alakítását olyformán, hogy ebből az állam pénztárára nagyobb teher ne hármozzék.
2. Egy országos gazdasági tanács felállítását.
3. Minden megyében egy gazdasági egyesület alakítását.
4. A gazd. egyesületek szervezetének teljes megváltoztatásával ezek fentartási költségeiben a gazdasági egyesület területén levő minden földtulajdonos egyenes földadó forintja után fél (1/2) krajczár maximum járulékkal vesz részt. Elvárja a kormánytól, hogy a földmivelés emelésére az eddiginél nagyobb összegeket fordítson.
5. A gazdasági congressus évenként megtartandó Ezen congressus az országos gazdasági tanács elnökét egy évre megválasztja, továbbá egy 20 tagból álló „végrehajtó-bizottságot” küld ki, mely bizottság működése a legközelebbi országos értekezletig tart. — Ennek hivatása a congressus határozatainak érvényt szerezni, valamint a gazdasági egyesületek között az összekötő kapcsolatot képezni.

B) Gazdasági rendszerváltoztatás, illetőleg nyers-terményeink értékesítése tárgyában.

1. Tekintettel azon hátrányokra, melyek közelebb lefolyt évtizedeken szertelen mérveket öltött tulnyomó gabnatermelésből származnak, minden magyar gazdának úgy saját, mint az ország érdekében kötelességében áll oda törekedni, hogy a tetemesen megcsökkent állattenyésztést erélyesen felkarolja.
2. Ezen gazdasági rendszer inaugurálása folytán elkerülhetlenül szükségesnek tartja, hogy az eddiginél mindenestre helyesebb vasúti tarifa és kereskedelmi politika kövessék.
3. Szükségesnek látja, hogy a marhatenyésztés emelésére szánt dotáció, évről-évre fokozatosan emeltesse. Miután pedig oly külföldi intézkedések léteznek, melyek nyers terményeink értékesítésére, határozottan káros hatással vannak, az ily állam ellen, megfelelő torló, prohibítív intézkedések léptessenek életbe.
4. Miután dacára az általánosan érzett hiánynak mai napig sincsenek közraktáraink, a ke-

reskedés és forgalom előmozdítására és emelésére nézve közraktárak állíttassanak fel.

5. A vágómarha könnyebb, czélszerűbb és helyesebb értékesítése szempontjából, Budapesten szervezendő marhavásárok rendszeresítendők.

C) A gazdaság különböző ágainak emelése tárgyában.

1. A hazánkra nézve életkérdésnek nevezhető gazdasági oktatás és szakértelmiség terjesztésére legfőbb szükség az első és gyakorlati oktatást mindinkább fejleszteni.
- A borászat, mely hivatva van egyik fő jövedelmi forrásunkul szolgálni, nagyobb mérvű állami gondozást igényel az eddiginél; óhajtjuk e részben a bormérési regale méltányos alapokon megváltását, a borgyártás megtiltását és minél nagyobb számban pinczemesterek kiképzését. Az okszerű termelés ellenőrzésére hegyrendőri törvényt alkotva, fordítsa a kormány figyelmét oda, hogy Budapesten bortőzsde létesülhessen, és különösen a borértékesítés és kereskedés előmozdítása czéljából, a jövőben kötendő kereskedelmi szerződéseken a külföldi vámtételek hazai borainkra leszállíttassanak.

3. Szükségesnek és óhajtandónak tartja a gazdák értekezlete, — tekintettel szarvasmarhatenyésztésünk hiányosságára, de tekintettel azon abnormis állapotra is, hogy évenként mintegy 26000 mázsa sajt hozatik be, — hogy a magas kormány oda hasson, miszerint az arra alkalmas vidékeken, a gazdasági egyesületek által termelő és értékesítő szövetkezetek állíttassanak föl, s míg ezek a kezdet nehézségeivel küzdenek, a kormány által anyagi támogatásban részesíttessenek.

4. Tarthatatlan állapot a gazdasági cselédeknek különböző vidékeken különböző időben történő felfogadási ideje, minél fogva a gazdák értekezlete ezen visszásságra is felhívja a kormány figyelmét.

5. Helytelen és károsnak tartja a kormány a dohánymonopolium gyakorlásánál kifejtett azon intézkedését, hogy figyelme csupán a mennyiségre és nem első sorban a minőség előállítására és fokozására van irányozva. Egyszersmind megbotránkozásának ad kifejezést azon visszaélések miatt, melyek a termelési engedélyek megadásánál az utóbbi időkben olyannyira lábra kaptak.

6. Szükségesnek tartja, hogy a statisztika működése helyesebb irányt vegyen.

7. A mezőgazdasági ipar életre hívása és fejlesztése érdekében felhívja az értekezlet a kormány figyelmét arra nézve, hogy a mezőgazdasági iparvállalatnak épen úgy adja meg bizonyos évek számára az adómentességet, mint a városokban ujonnan épült házaknak.

8. A mezőgazdasági segédipar fejlesztése, a takarmány és szemtermelés előmozdítására szükséges trágyakészlet előállítása és a hustermelés előmozdítása érdekében, a jelenlegi mezőgazdasági szeszgyáraknak adott törvényhozási kedvezményeket elégteleneknek tartja. Kíváncsnak tartja az értekezlet, hogy legalább a gazdasági szeszfőzdék jövedelme után beszédetni szokott jövedelmi adó eltöröltessék és a kezelésben is bizonyos kedvezmények nyujtassanak.

9. Nem hallgathatjuk el a gazdák orsz. értekezlete azon aggodalmát, hogy hazánkban a mostani mezőgazdaságunkat sújtó válság, mely nyers-terményeink értékesítésének nehézségére is minden árunak érték- és árcsökkenésében áll, a fokozódott anyagi terhekkal, melyeket magunkra vállaltunk, immár majd elviselhetlenné vált, a mihez még a közép-, kisbirtokos és bérlőre nézve a drága hitel is járul, azon óhajának ad kifejezést, hogy a mezőgazdasági előleg-egyletek létesítésére fordítsa figyelmét a kormány, melyek a gazdák közönségnek az egyéni személyes hitel alapján, könnyű törlesztésű hosszabb időre készpénz előleget nyujtsanak.

D) Törvényhozási intézkedések tárgyában.

1. Szükségesnek tartja czélszerű mezőrendőri törvény alkotását közigazgatási bíráskodással.
2. Szükségesnek tartja a földadó szabályozásáról szóló törvényezik olyképeni módosítását, hogy a földbirtok tiszta jövedelmének megállapításánál az 1872-ik év óta megváltozott közgazdasági helyzet is figyelembe véssék.

3. A marhatenyésztés fejlesztése érdekében égetően szükséges, hogy a községi apaállatok tartása törvény által szabályoztatván, minden község köteleztessék a területén levő tehenek fajanak és számának megfelelő alkalmas bikák tartására. E mellett a kincstári javakon levő törzsgulyák nagyobbíttassanak és az országos marhakataster az egész országra kiterjesztessék és keresztülvitessék.

Minél hamarabb hozassék törvény, mely az ország állategészségügy-rendészetét szabályozza, mint egyedüli mód a külföldre való kivitelünk érdekében a piacot és bizalmat számunkra megszerezni. Továbbá az élő állatoknak gyorsabb és olcsóbb szállítása hasonlóképp fölötté kívánatos lévén, a Bécsbe Galiciából jövő élelmiszer-vonalok mintájára hason kedvezmények hazánkban is mielőbb egyes vasut-társulatok által léptessenek életbe.

Végre a keletről, Románia és Oroszországból bejövő marhavész elleni teljes határzár felállítását csak azon okból nem tartotta szükségesnek vágyai közé felvenni, miután a tetemesen megfogyott marhaállomány már is alig fedezi hazai szükségleteinket és ennél fogva a teljes határzár okvetlenül az igavonó marha nagymérvű megdrágulását idézné elő: bármily távol is, kitör a marhavész, határaink irányában egészen a vész teljes megszűntéig elzárandók.

4. Megváltoztatandónak tartja a belvizek levezetéséről szóló törvényezikket, nemkülönben a vizek lefolyásának meggátlása és utainak megnyitásánál szükségessé váló intézkedések a közigazgatási legalsóbb fórumok által, lehető leggyorsabb eljárás mellett keresztül vihetők legyenek.

5. Fölötté káros és roszalandónak tartja a kormány azon tétlenségét a vasúti társulatokkal szemben, hogy a szállítási díjak még inkább emeltettek, a helyett, hogy leszállítottak volna. Égetően szükségesnek tartja; az összes tariffa-ügy egyöntetűen szabályozható legyen és nyers-termelő országunkban, különösen a jelenlegi európai viszonyok között, a midőn a vasútiállítás költségei volta okozza terményeink értékesítésének fő nehézségét, minden módon és eszközzel kivivandó azon czél, hogy Európa fő piacaira a szállítási díjak leszállíttassanak olyannyira, hogy versenyképességünk azáltal, hacsak némileg is, helyre legyen állítva, mely kérdés kedvezőbb módon állása és javulása, termelésünk létfeltételei közé tartozván, immár halasztást meg nem tűr.

637. szám.

1879.

HIRDETMÉNY.

Földmivelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. Minister Ur Ó Nagyméltóságának folyó évi július hó 19-én 19041 sz. alatt kelt felhatalmazása alapján ezennel közhírré teszem, hogy a Királyhágón inneni részek szarvasmarha tenyésztésének emelése érdekében beszerzendő magyar faj, rugott, egy évnél nem idősebb bika borjuk vásárlására gróf Bethlen Sándor bethleni, id. Szappanyos Miklós szamosujvári, gróf Kornis Viktor szentbenedeki és id. Voith Jakab deési lakókat kértem fel.

Mindazok tehát, kik ily eladó borjukkal bírnak folyó év október hó 28-ig fen tart nevezettmeghatalmazottaimmal magukat érintkezésbe tévén, bikaborjuikat közösen megállapítandó árért eladhatják, kik által a borjuk ára bélyeges nyugta hagyása mellett azonnal ki fog fizettetni.

Minthogy földmivelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. Minister ur Ó Nagyméltóságának fent hivatkozott rendelete nem zárja azt ki, hogy a borju vásárlással megbízottak az országos vásárokat is igénybe vehessék, sőt érdekkeltés tekintetéből megengedni méltóztatott, hogy a folyó évi augusztus 20-án Deesen tartandó vásár alkalmával kitűnő magyar faj rugott, egy évesnél nem idősebb bikaborjuk tulajdonossai három, két és egy aranyból álló jutalmakban részesíttessenek, ezen következő deési országos vásárra érdeklődők figyelmét felhívom.

A jutalmazandó borjuk kijelölésére megbízott bizottság felől és arról, hogy a borjuk mely helyen lesznek Deésen kiállítandók, Deés város rendőrsége fog utbaigazítást nyújtani.

Deésen, 1879. július hó 24-én.

Br. Bánffy Dezső s. k.,
főispán.

Felölös szerkesztő: KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Sz. 700.—1879.

1—3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1879. évi július hó 20-án kelt 11560 számú rendeletével a nagybányai államut több szakaszán lévő utbiztonsági karfák újbóli felállítását 880 frt 73 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkákat foganatósításának biztosítása ezéjából az 1879. évi augusztus hó 19-ik napjának d. e. 9 órájára a szolnok-dobokamegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkákat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt Deésen, 1879. július hó 25-én.

Szolnok-Dobokamegyei m. kir. építészeti hivatal.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

Sz. 8442.—1879.

2—2

Hirdetmény.

A folyó évi május 17-én 5683. sz. a. a „Szolnok-Doboka“ idei 23. és 26. számaiban közzé tett hirdetmény daczára a megyeház helyiségei fűtésére megkivántató 450 köbméter faszükséglet szállítására a folyó hó 14-re kitűzött versenytárgyaláson vállalkozó nem jelentkező, az írásbeli ajánlatok beadására újabb határnapul folyó évi augusztus hava 12-ik napja d. e. 10 óráját tűzöm ki. Kikiáltási ár köbméterenként 1 frt 38 kr. Bántpénz 150 frt esatolandó.

Vállalkozó köteles a fenti famennyiségen fölül az alispán rendeletére esetleg még 636 köbmétert a megyei tisztviselők részére is szállítani,

Deés, 1879. július 25.

az alispán ur megbízásából
Pánczél János,
megyei első aljegyző.

Sz. 1026.—1879.

2—3

tan.

Pályázati hirdetmény.

Szék városa tanácsánál 500 frt o. é. fizetéssel javadalmazott árvaszéki ülnöki állomás üresedésbe jöven, arra pályázat nyittatik.

Miről pályázni kívánók oly hozzáadásal értesittetnek, hogy az 1877. évi XX. t. cz. 180. §. értelmében szabályszerűen felszerelt folyamodványait alólirt tanácsos f. év október 30-ig annál bizonyosab-

ban be adni el ne mulasszák mivel a később érkezettek nem fognak tekintetbe vétetni.

Szék város tanácsától 1879. július 22.

Horváth István,
polgármester.

Walser Ferenoz
magyar gazdasági gépgyárak,
egyesített raktár és gépműhely

erdélyországi főktelepe Kolozsvártt

(belmonostor-utca 12. sz. a.)

GYÁRI ÁRON, KEDVEZŐ FELTÉTELEK ÉS JÖT-
ÁLLÁS MELLETT AJÁNLIJA:

cséplőgépeket járgány és kézerőre, szoró és tisztító rostákat, kitűnőnek elismert Trienröket konkoly, búkköny és zab kiválasztásra, magyar sörökéket és eke-taligákat, vasboronákat, törökbúza-morzsolókat, szecskavágókat, gyűrűs-hengereket, sor- és vető-gépeket, répa-vágókat, daráló-gépeket, lisztőrő-malmokat kerék vagy gözajtásra, borsajtókat, szőlőszűző és szállórostákat, cséplőgép-feckendőket, vasszerkezetű szivattyus kutakat.

1—10

A gépműhelyben minden javítások a legügyelmesebben eszközöltettnék.

Bizományi raktár Deésen SZOLNOK-DOBOKAMEGYEI GAZDASÁGI EGYLETNÉL.

Sz. 6430 —1879.

1—1

árvai.

Hirdetmény.

Mely mellett Szolnok-Dobokamegye árvaszéke által közhírré tétetik, hogy kiskoru Vajda Veronika közfalusi birtokának a folyó évi augusztus 8-ra kitűzött árverés mel-

letti haszonbérbe adása nem fog megtartatni.

Szolnok-Dobokamegye árvaszéke Deésen, 1879. július hó 31-én tartott üléséből.

Anka Péter,
elnök.

Miskolczi Molnos Lajos,
jegyző

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

Sz. 8441.—1879.

1—1

Árverési hirdetmény.

A dobrocsinai birtokosság itálárulási jogafolyó 1879. évi augusztus hava 25-én Dobrocsinán helyt tartandó nyilvános árverésen jövő 1880-ik évi január 1-től kezdődőleg 3 egymásután következő évre haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 313 frt o. é.

Deésen, 1879. július 27-én.

az alispán helyett
Pánczél János,
megyei első aljegyző.

Alólirt főügynökség tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy összes idei jégkárait a kötvény feltételeiben megállapított szeptember havi idő helyett azonnal kifizeti; méltóztassanak tehát a károsultak akár közvetlen, akár az ügynökségek közvetítésével a pénz átvétele végett jelentkezni.

Kolozsvártt, 1879. július hó 25-én.

A trieszti általános biztosító társulat
(Assicurazioni Generali)
főügynöksége.

1—4

Boér s. k.

se Francia és — jorok esemege borok — Francia és

DEMETER BÉLA

fűszer, bór, festék üzlete DEÉSEN,

Ajánlja olajban tört és száraz festékeit, butor, koci-, szoba- és bór-lackjait; Moll-féle seidlizpor; Morison pirula; Carlsbadi só; Dr. Popp-féle szájviz és fogpép; Krözer Agoston-féle giliszta-chocoláde; Kornenburgi marha-por, Csukamájola; Brázay-féle Sósorszesz.

Írópapirok, tinták és írószerek 20% leszállított árban.

Dr. HANDLER MÓR

orvos és sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyit gyökeresen fényes s tartós siker biztosítása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az önfertőzésnek minden következményeit, u. m.: az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolyást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

2) huyesőfolyásokat (még idülteket is), a nemzőrészek bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjaiban és elesufitásaiban;

3) huyesőszerűköléseket;

4) friss üdült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehér-folyást, és az onnan eredő

magtalan-ságot;

5) bőrkiütéseket;

6) a huyeholyag betegségeit és mindennemű vizezési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és estve 7 órától 8-ig.

Lakik: PESTEN, belváros, kigyó-utca 1. szám, kigyó- és városház utca sarkán, (Rottenbiller-féle házban) 1-ső em. bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

Galandféreg (Pántlika-giliszta)

6 óra alatt kihajtatik.